

ZÖLDINFRASTRUKTÚRA A TERMÉSZETVÉDELME ORSZÁGOS PROGRAMJÁBAN

*...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel*

zöldinfrastruktúra
a természet hálózatai

*Tar Gyula
Agrárminisztérium
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály*

*ZÖLDINFRASTRUKTÚRA MŰHELYTALÁLKOZÓ
2019. április 12. Budapest*

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzésének hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok (KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001)

Kedvezményezett: AGRÁRMINISZTERIUM

Partnerek:

- MTA Ökológiai Kutató Központ
- MTA Agrártudományi Kutatóközpont Talajtani és Agrokémiai Intézet
- Agrárgazdasági Kutatóintézet
- BFK Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztály,
- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság,
- Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

Területi fókusz: Natura 2000 hálózat, természetes és természetközeli ökoszisztémák - az ország teljes területe

Időtartam: 2016.okt.1. – 2020. dec.31.

Költségvetés: 1,07 milliárd Ft - ZI kb. 7,5 %

Finanszírozás:

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (85%);
Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (30%)
Az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával

sokszínű zöld
a természetem

A biológiai sokféleség, természeti és táji értékeink megőrzését megalapozó stratégiai vizsgálatok:

natura

a természet értékei

A közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek megőrzését szolgáló tudásbázis fejlesztése

**ökoszisztéma-
szolgáltatás**

a természet ajándékai

Nemzeti ökoszisztéma szolgáltatás-térképezés és -értékelés

tájkarakter

a természet arcai

Természeti és táji értékek táji léptékű megőrzésének stratégiai megalapozása

zöldinfrastruktúra

a természet hálózatai

A zöldinfrastruktúra megőrzését és fejlesztését megalapozó stratégiai keretek meghatározása

ÁLLAPOTFELMÉRÉS, HELYZETÉRTÉKELÉS

Pl. biotikai adatok, előfordulási és elterjedési térképek; országos ökoszisztéma-térkép és állapot-térképek; tájkarakter-területek állapotértékelésének országos adatbázisa; zöldinfrastruktúra-hálózat térkép

A MEGŐRZÉST SZOLGÁLÓ ESZKÖZRENDSZER FEJLESZTÉSE

Pl. mintavételi módszertanok; módszertan a hazai ökoszisztémák térképezéséhez és értékeléséhez; útmutató a tájkarakter-változások monitorozásához; országos zöldinfrastruktúra fejlesztési terv

BEVONÁS, RÉSZVÉTEL, SZEMLÉLETFORMÁLÁS

Pl. szakértői együttműködési platform; szakmapolitikai - interdiszciplináris részvételi mechanizmusok; helyi szintű részvételi tervezési módszertan; szemléletformálási akciók

EGYEZMÉNYEKBŐL, STRATÉGIÁKBŐL, IRÁNYELVEKBŐL EREDŐ FELADATOK TELJESÍTÉSE

Pl. EU élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelv, EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020; A Biológiai Sokféleség Megőrzésének Nemzeti Stratégiája (2014-2020); Európai Táj Egyezmény (2007 évi CXI tv.)

Széleskörű kérdőívezés, műhelybeszélgetés

- Milyen szakmai kihívásokhoz kapcsolódhat a zöldinfrastruktúra rendszere?
- Milyen szakmai kompetenciákkal kell számolni a zöldinfrastruktúrával kapcsolatban?
- Melyek a zöldinfrastruktúrát támogató és veszélyeztető tényezők?
- Melyek a zöldinfrastruktúra-kutatás célrendszerének legfontosabb irányai?

Tanulmányok készítése

- A zöldinfrastruktúra szempontjából releváns intézményi és jogszabályi környezet áttekintése
- A zöldinfrastruktúra-hálózat felmérésével és fejlesztésével kapcsolatos hazai és nemzetközi tapasztalatok/jó gyakorlatok feldolgozása, adatigények meghatározása

<http://www.termeszetvedelem.hu/kehop-430-15-2016-00001>
(linkek a meghívóban)

AZ ELŐKÉSZÍTÉSI SZAKASZBÓL KÖVETKEZŐ ALAPELVEK

A természetvédelem országos programja.

Az előkészítés eredményei célként rögzítették, hogy a megvalósuló a zöldinfrastruktúra-rendszer ne csupán a természetvédelmi ágazat tervezési, kezelési rendszere legyen, hanem ágazatokon átnyúló, horizontális intézkedéscsomagként szolgálja a biodiverzitás stratégia kiteljesedését.

A zöldinfrastruktúra-tervezés során az alábbi funkciók biztosítására kell törekedni:

- Élőhelyek fejlesztése, a zöldfelületek hálózatának fejlesztése, összekapcsoltság növelése,
- A zöldinfrastruktúra fejlesztése révén a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás elősegítése,
- Multifunkcionális területhasználat megvalósítása, ökoszisztéma-szolgáltatások megerősítése,
- Rendszerszemléletű, holisztikus tervezési keretrendszer megvalósítása,
- Közösségfejlesztés, oktatás elősegítése,
- Helyi identitástudat erősítése,
- Rekreációs lehetőségek fejlesztése, egészséges környezet megteremtése, jóllét növelése,
- Zöld gazdaság fejlesztése, alternatív energia hasznosítása, fenntartható és minőség-centrikus élelmiszertermelés, telekérték növelése.

zöldinfrastruktúra

a természet hálózata

Az Agrárminisztérium a projektben vállalt, ZI-vel kapcsolatos feladatok jelentős részét alvállalkozók bevonásával valósítja meg, amelynek érdekében kutatási szerződést kötött a témával foglalkozó hazai kutatókat tömörítő szervezetekkel.

Szerződéskötés:

2018. november

Vállalkozók:

Ormos Imre Alapítvány

Lechner Nonprofit Kft.

Tájműhely Kft.

1. A hazai zöldinfrastruktúra-tervezés módszertani megalapozása

- ZI felmérésének és elemzésének módszertani megalapozása
- ZI több szintű elemrendszerének meghatározása
- Kül- és belterületi ZI kapcsolati rendszerének vizsgálata és értékelése
- A ZI fejlesztés és a nemzeti restaurációs prioritások azonosításának módszertani megalapozása
- ZI monitorozás módszertani megalapozása

2. A ZI elemeinek és térbeli rendszerének azonosítása, állapotértékelése (országos szint)

- ZI elemeinek azonosítása, alapállapot-térképezése (automatizált térinformatikai módszerek)
- ZI konfliktusterületeinek, védelmi és veszélyeztető tényezőinek azonosítása

3. A zöldinfrastruktúra belterületi elemeinek azonosítása, állapotértékelése mintaterületen

(települési szint)

- ZI elemeinek és rendszerének azonosítására, fejlesztési lehetőségeinek meghatározására vonatkozó módszertan kidolgozása
- ZI alapállapot-térképezése

4. A zöldinfrastruktúra megőrzését és fejlesztését biztosító stratégiai keretek és fejlesztési célok, prioritások meghatározása, országos szintű alkalmazása

- ZI megőrzését és fejlesztését biztosító stratégiai keretek, fejlesztési célok, prioritások meghatározása
- Országos Zöldinfrastruktúra-fejlesztési Terv kidolgozása, országos prioritás területek meghatározása

5. Településcsoport szintű zöldinfrastruktúra-felmérés mintaterületen (térségi szint)

- ZI megőrzését és fejlesztését célzó módszertan kidolgozása
- Mintaterületekre vonatkozó helyi zöldinfrastruktúra-fejlesztési tervek kidolgozása

6. A zöldinfrastruktúra módszertan alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata

- Mintaterületi tapasztalatok visszacsatolásával a módszertan véglegesítése
- ZI megőrzésével és fejlesztésével kapcsolatos szempontok és adatbázisok alkalmazási és illeszkedési lehetőségeinek vizsgálata
- Döntéstámogatási javaslatok kidolgozása az államigazgatási és önkormányzati feladatok végrehajtásához
- Alkalmazási lehetőségek a támogatási rendszerekben

Kommunikáció

- szakmai kommunikáció
- szemléletformálási és ismeretterjesztési tevékenységek

Az országos zöldinfrastruktúra digitális térképi adatbázisa

- térképi adatbázis és alapállapot-térkép
- ZI konfliktusterületek országos szinten
- mintaterületi ZI adatbázisok települési és térségi léptékben

Országos Zöldinfrastruktúra-fejlesztési Terv

- a ZI megőrzésének és fejlesztésének terve
- országos restaurációs feladatok
- urbánus területek (belterület) speciális ZI megőrzési és fejlesztési céljai és eszközei

Zöldinfrastruktúra Kézikönyv *(módszertani útmutató az alábbi témákban)*

- ZI felmérése és elemzése
- nemzeti restaurációs prioritások azonosítása
- ZI helyi léptékű megőrzését és fejlesztését célzó eljárások
- ZI monitorozása

*...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel*

zöldinfrastruktúra
a természet hálózatai

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE